

Dr. Veit József

Izgalmas KSZ kérdések

A Kamara konzultációs szolgálatához beérkező, számviteli témájú, izgalmasnak tűnő kérdésekből tallóztunk ebben az évben az előadás anyagához. A rendelkezésre álló tárház most is igen széles skálán mozog, amelyet itt nem sorolunk fel. A válogatást ebben az évben alapvetően befolyásolták a kérdésekben és a megfogalmazott válaszokban felvetődő bizonytalanságok. Ezek a bizonytalanságok gyakran a különféle jogi szabályozások kapcsolódási pontjain alakulnak ki. Az egyik törvényi előírás értelmezése nem illeszkedik a másik törvényi előíráshoz, mert az hiányos vagy éppen nem is szabályozza az adott témát.

Ezzel arra kívánjuk felhívni a szakma figyelmét, hogy a legjobb hozzáállás mellett sem tudunk érdemben megoldani olyan gyakorlati problémákat, amelyek mögött hiányos jogi szabályozás rejlik. Mindig arra a következtetésre jutunk ilyenkor, hogy a számviteli törvény gyakran nem képes kiszolgálni az üzleti élet újabb és újabb kihívásait.

A témák és a mögöttes problémák nem mindig egy az egyben kerülnek bemutatásra most sem, hanem általános felvetésként, általános problémaként ismertetjük ezeket.

A konkrét témák

1. A közös tulajdon, a közös fejlesztés kérdései

Felvetés

Egy cég megvásárolja valamilyen műszaki berendezés 50%-os tulajdonrészét adásvételi szerződés keretében. A gép közös tulajdonba kerül, a felek a gép használatáról külön megállapodnak.

Egy társaság partnereivel háromoldalú együttműködési és fejlesztési megállapodás keretében hoz létre informatikai megoldásokat (közös fejlesztés). A tényleges IT fejlesztést egy konkrét társaság végzi (kis részben saját munkavállalókkal, jellemzően beszámlázókkal) és felügyeli. Ez egy közös fejlesztésből származó együttesen létrehozott mű, amelynek részei a felek által nem szétválaszthatók, és mely kapcsán egyik Fél sem jogosult önálló tulajdonjogra. Ennek eredményeképpen a munka egy megbonthatatlan, egész terméknek minősül. A Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy megfizetik a létrejött fejlesztés bekerülési értékének rájuk vonatkozó részét, amely minden Fél esetén a létrejött eredmény teljes árának 1/3-a. A felek rögzítették, hogy a fejlesztés eredménye a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVII. törvény 6. §-ában meghatározott együttesen létrehozott szerzői jogi műnek minősül és a felek között 1/3 – 1/3 – 1/3 arányú osztatlan közös tulajdonná válik.

Kérdés

Kimutatható-e a közös tulajdonban lévő eszköz 50-50%-os értékén a két tulajdonos tárgyi eszközei között?

Számviteli szempontból helyes-e, hogy a társaság a teljes bekerülési érték 1/3 részét mutatja ki könyveiben a szellemi termék bekerülési értékeként?

A témával részben foglalkozik a számviteli szakirodalom is, a megállapítások azonban vitára adhatnak okot. Keressük a helyes számviteli értelmezést, amelynek során folyamatosan a Ptk. és az Szt. előírásokból (vagy azok hiányából) fakadó konfliktus helyzeteket kellene megoldani a gyakorlat számára.

2. Már megint a Pótbefizetésről

Felvetés

Adott egy ZRt. amely a saját tőke kritikus helyzetének rendezése érdekében pótbefizetést írt elő a tulajdonosainak. A pótbefizetés lehetőségére a Zrt alapszabálya nem tért ki. A tulajdonosok a pótbefizetést nem pénzmozgással, hanem tagi kölcsön átcsoportosítással oldották meg.

Kérdés

ZRt esetében a pótbefizetésnek az alapító okiratban kötelező-e szerepelnie, vagy van mentesítő körülmény? Esetleg elengedő-e közgyűlési határozat?

A pótbefizetés intézményét a Ptk. csak a Kft-ék esetében szabályozza és nem említi ezt a fogalmat a részvénytársaságoknál. Mi a helyzet a számvitelben? Fokozza a problémát, hogy a tagi kölcsön konvertálható-e a saját tőkébe, aminek a vége a pótbefizetés, mint jogcím. Neves jogi irodák foglalkoznak a kérdéssel és meglehetősen eltérő álláspontot képviselnek, mint a számviteli szakemberek.

3. Transzferár különbsétek

Felvetés

Egy anyavállalat termékeket értékesít leányvállalatai részére meghatározott áron. Az ügyletről transzferár dokumentáció készült, amely a következőket tartalmazza: rögzítésre került, hogy az összehasonlító elemzéssel meghatározott interkvartilis tartományba eső nettó árres alkalmazandó, és ebből kiindulva állítják be a leányvállalatok jövedelmezőségét. A leányvállalatok üzemi eredménye és az alapul szolgáló időszakra vonatkozó szokásos piaci árak megfelelő üzemi eredmény közötti különbség az időszak végén a különbséget jellegétől függően jóváírási vagy terhelési értesítés formájában kerül kiigazításra az anyavállalat részéről számviteli bizonylat formájában. A mechanizmus a jövedelmezőség megosztását biztosítja az anyavállalat és a leányvállalatok között.

Kérdés

A jövedelmezőség módosítása nem szerződésen alapuló elszámolás, így közvetlenül nem a korábban teljesített értékesítési ügyletekhez kapcsolódik. A transzferár-korrektúra és teljesített ügylet között nincs egyenes, közvetlen összefüggés, és a transzferár nyilvántartás szerint a korábban kiállított számlákat sem kell helyesbíteni. Tekintható-e a jövedelmezőség év végi korrekciója egyéb bevételnek, illetve egyéb ráfordításnak (az utólag adott engedmény analógiájára)?

Felvetődik a kérdés, hogy a számviteli korrekció lehetősége miért is alakult úgy, ahogy a jogszabályban le van írva?

4. Javadalmazási MRP

Felvetés

Egy Zrt. javadalmazási MRP-t alapít, amelynek keretében 100 eFt pénzbeli hozzájárulást teljesít. A Zrt. nem pénzbeli hozzájárulásként 5.000 eFt névértékű, 500.000 eFt visszavásárlási értékű saját részvényt ad át az MRP szervezetnek. Az MRP résztvevői az MRP-ben ingyenesen szereznek tagi részesedést.

Kérdés

Az átadott részvények értékét a pénzügyi műveletek ráfordításai között kell elszámolni vagy felmerülhet-e a személyi jellegű ráfordításkénti elszámolás? Adótanácsadói vélemény szerint személyi jellegű egyéb ráfordításról van szó.

Az MRP tagjának az MRP-ben tagi részesedése van. Amennyiben az alapító társaság az MRP részére csak és kizárólag saját részvényt juttat, amely a javadalmazási politika teljesülése esetén válik az MRP tag tulajdonává, akkor hogyan kell megállapítani a tagi részesedés nagyságát, arányát a tagok között (zrt lévén nincs nyitott piaca a részvényeknek)?

Az MRP tv. módosítása érdekes számviteli kérdéseket is felvet, amelyeket a gyakorlatban meg kell oldani. Lehet, hogy itt is már valós értéken kell értékelni, pedig senki sem választott valós értékelést?

5. A támogatások elszámolása: talán majd most...

Felvetés

Sportszervezet illetve sportvállalkozás jóváhagyott sportfejlesztési program birtokában látványcsapatsport támogatás jogcím alatt vállalkozásokkal megkötött támogatási szerződés alapján az adóhatóság (vagy közvetlenül a támogató) által átutalt támogatási bevételekkel rendelkezik. A sportfejlesztési program megvalósítása két üzleti évet érint, és kizárólag utánpótlás-nevelés támogatását jelenti. A sportszervezethez nagy összegű támogatás folyósítása történt 2017. évben, amelyből a program megvalósítása érdekében történt felhasználás elkezdődött.

Kérdés

A látványcsapatsport támogatás a jogszabály alapján igényelt támogatásokhoz sorolható-e, így a támogatás pénzügyi teljesítését egyéb bevételként történő kimutatását követően a számviteli törvény 44.§-a (2) bekezdése szerint az üzleti évben költséggel, ráfordítással nem ellentételezett, egyéb bevételként elszámolt támogatás összegét lehetséges lenne időbelileg elhatárolni.

Az adóhatóságon keresztül kapott támogatás nem biztos, hogy a jogszabályi előírásokon alapuló támogatásnak minősül, ezért az Szt. legújabb, támogatások elszámolásával kapcsolatos módosítása megoldhatja az elszámolási problémákat általánosságban is.

6. Eltérő üzleti év: a fordulónap legyen február utolsó napja

Felvetés

Ügyfelünk, amely egy nemzetközi konszern magyarországi tagvállalata, a naptári évnek megfelelően zárja üzleti könyveit, de az idei évtől át akar térni eltérő üzleti éves vállalkozássá. A konszern többi vállalata azok alapító okirata szerint „minden év február utolsó napjával”, mint mérlegfordulónappal készíti beszámolóját.

Kérdés

Nem tudjuk miként lehetséges ez Magyarországon. Az eljáró ügyvéd szerint a cégeljárásra szolgáló „kérelem” formanyomtatványon be kell írni az eltérő üzleti év mérlegfordulónapját, azonban kizárólag egy nap adható meg. Tekintettel arra, hogy a februári hónap a naptár egyetlen olyan hónapja, amely nem fix hosszúságú, ezért nem választható sem a 02.28, sem a 02.29. nap.

Felvetődik, hogy a probléma csupán tényleg technikai kérdés vagy tartalmi is?

7. Megújult a cash flow kimutatás

Milyen érdemi változásokat tartalmaznak az Szt. megújult 7. számú mellékletének előírásai? Ezek főleg formai vagy tartalmi változások is? Egyszerűbb vagy bonyolultabb lett a cash flow összeállítása és ellenőrzése?